

Voor de nieuwe afvalinzameling is nog veel overtuigingskracht nodig

Op 1 juli is het zo ver: na jaren discussiëren wordt in Arnhem diftar ingevoerd, d.w.z. een gedifferentieerd tarief voor de aanbidding van restafval. Diftar is het sluitstuk van het project 'omgekeerd inzamelen' waarbij mensen worden gestimuleerd zo min mogelijk restafval te produceren en het herbruikbare afval goed te scheiden. Hoe minder restafval je aanbiedt hoe minder afvalstoffenheffing je hoeft te betalen. Wie bewust met afval omgaat en zijn afval goed scheidt, is uiteindelijk ook goedkoper uit dan met de vaste afvalstoffenheffing.

Diftar is goed voor de portemonnee en de circulaire economie, maar draagvlak kost tijd

Met de invoering van diftar zet Arnhem een belangrijke stap op weg naar een circulaire economie die in 2050 in Nederland (en Europa) bereikt moet worden. Daarin is afval grotendeels grondstof die opnieuw in de productieketen gebracht kan worden. Van oudpapier wordt karton gemaakt, van afvalplastic producten van gerecycled plastic, van gft-afval compost, enz. Een circulaire economie behoort samen met de energietransitie en behoud en herstel van de biodiversiteit tot de grote wereldwijde uitdagingen om de planeet aarde leefbaar te houden.

Wie goed scheidt is uiteindelijk goedkoper uit

Invoering van omgekeerd inzamelen en het nieuwe diftar-systeem gaat niet zonder slag of stoot. Jarenlang klakkeloos steeds meer afval in de klike gooiën moet plaats maken voor een veel bewustere manier van hoe je met je afval omgaat. De één is daar eerder en verder mee dan de ander. De belangrijkste uitkomst van het 100-100-100-project dat De Groene Vos in 2017 in Arnhem heeft uitgevoerd, was dat ruim honderd Arnhemse huishoudens in honderd dagen slechts 8,7 kg restafval produceerden. Dat is nauwelijks twee zakjes van 30 liter (2x80 cent is € 1,60) per persoon per jaar. Niet iedereen zal zover komen, maar dat hoeft ook niet. De prijsprikkel (hoe minder restafval, hoe minder je hoeft te betalen) zal het belangrijkste zijn om draagvlak voor diftar te creëren. Maar draagvlak creëren is een zaak van lange adem. Het is niet reëel te eisen dat het draagvlak er al is voordat diftar is ingevoerd. Onbekend maakt immers onbemind. De komende tijd zal nog veel informatie, voorlichting en overtuigingskracht nodig zijn om het draagvlak te vergroten en mensen te laten wennen aan de nieuwe regels. De gemeente zou daarbij meer gebruik moeten maken van het maatschappelijk middenveld, d.w.z. organisaties en personen die graag bereid zijn als ambassadeur van het nieuwe beleid op te treden.

Het naar verwachting kleine aantal onverschillige bewoners die hun afval op straat dumpen, zal, als communicatie niet meer helpt, uiteindelijk aangepakt moeten worden met handhaving en stevige boetes. Het kan niet zo zijn dat enkelen er een zootje van maken ten koste van de leefomgeving van iedereen. Dat werkt averechts op het draagvlak van goedwillenden.

Wel zou de gemeente de bewoners van bovenwoningen en appartementen beter moeten faciliteren en stimuleren om het gft-afval gescheiden te houden. Gft-afval is, als het niet apart wordt gehouden, een aanzienlijk deel van het restafval. Plaatsen van ondergrondse verzamelcontainers en gebruik van citybins zijn daarvoor goede hulpmiddelen. Actief benaderen van de betreffende bewoners is noodzakelijk.

Ook kan gedacht worden aan stimulering van buurtcompostering of gebruik van wormenhotels, zoals al twee jaar op het Hommelveldje in de wijk Sint Marten met succes gebeurt. Zo'n veertig huishoudens uit de buurt maken daarvan met plezier gebruik.

Opinieartikel de Gelderlander, 16-06-2020
Jan Schreur,
voorzitter Stichting De Groene Vos